

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 569/2015-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 10. septembra 2015 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Interflug, a. s. v likvidácii, Hlinkova 615/16, Košice, zastúpenej advokátkou JUDr. Monikou Furdovou, Advokátska kancelária, Werferova 1, Košice, vo veci namietaného porušenia jej základných práv zaručených v čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6 Co 127/2013 z 8. apríla 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti Interflug, a. s. v likvidácii, Hlinkova 615/16, Košice, o d m i e t a ako podanú oneskorene.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. júna 2015 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti Interflug, a. s. v likvidácii, Hlinkova 615/16, Košice (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojich základných práv zaručených v čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 Co 127/2013 z 8. apríla 2014 (ďalej len „napadnutý rozsudok“).

Sťažovateľka uviedla, že sa žalobou doručenou Okresnému súdu Poprad (ďalej len „okresný súd“) 28. februára 2011 domáhala, aby okresný súd zaviazal „žalovaného v prvom rade Slovenská republika, zastúpená Generálnou prokuratúrou SR a po pripustení do konania aj v druhom rade Slovenská republika zastúpená Ministerstvom spravodlivosti, zaplatili titulom náhrady škody sumu 346 530,70 EUR s 2 % úrokom od 25.05.2011 do zaplatenia...

Podaniu žaloby predchádzalo trestné konanie na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 2T 2/03.

Podľa obžaloby Krajského prokurátora v Prešove číslo konania KV 89/00, boli obžalovaní postavení pred súd v dôsledku obvinenia z trestného činu podvodu podľa §-u 250, ods. 1 a 5 Trestného zákona účinného do 31.05.2005 a §-u 256d, ods. 1, písm. b, ods. 3 Trestného zákona v spolupáchateľstve podľa §-u 9, ods. 2 Trestného zákona zo skutku, ktorého sa mali dopustiť ako konatelia obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] dňa 20.08.1998, podpísali s [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] dve zmluvy o vstupe banky do záväzkov na klienta [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] a na účty spoločnosti [REDAKOVANÉ] bolo dňa 19.08.1998 prevedených 5 970 000,- Sk a [REDAKOVANÉ] bolo dňa 06.10.1998 prevedených 1 612 000,- FRF... v súvislosti s akciou [REDAKOVANÉ], Poľská republika v tendry so spoločnosťou [REDAKOVANÉ] z Francúzska, prostredníctvom francúzskej banky [REDAKOVANÉ], po vzájomnej dohode zo dňa 18.05.1999 žiadosťami o prevod finančných prostriedkov adresovaných uvedenej banke, previedli tieto finančné prostriedky na novovytvorené účty obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], čísla účtov [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] v tom istom peňažnom ústave i napriek tomu, že

vedeli o ustanovení predbežného správcu konkurznej podstaty v súvislosti s návrhom na vyhlásenie konkurzu na majetok spoločnosti [REDACTED] uznesením Krajského súdu v Košiciach č. j. 1K 87/99 zo dňa 05.05.1999 a z toho vyplývajúceho zákazu disponovania s majetkom tvoriacim konkurznú podstatu, čo spôsobilo, že uvedené finančné prostriedky nemohli byť zahrnuté do konkurznej podstaty spoločnosti [REDACTED] [REDACTED] ku škode tejto spoločnosti vo výške 17 236 268,- Sk.

Krajský súd v Prešove v konaní 2T 2/03 rozsudkom zo dňa 30.04.2008 obžalovaných, ktorých mená sú uvedené v rozsudku, oslobodil spod obžaloby Krajského prokurátora sp. zn. Kv 89/00 z dôvodu, že nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý boli obžalovaní stíhaní. Tento rozsudok bol dňa 24.06.2008 doručený našej obchodnej spoločnosti, ako prvé rozhodnutie súdu vynesené v konaní o vyššie uvedenej veci...

Keďže naša obchodná spoločnosť nebola účastníkom trestného konania pred Krajským súdom v Prešove pod č. j. 2T 2/2003 ani ako zúčastnená osoba, resp. poškodená osoba a teda nebolo nám umožnené nazerať do súdneho spisu a robiť si z neho výpisy, naše údaje nachádzajúce sa v tejto sťažnosti vyplývajú iba z rozhodnutí Krajského súdu v Prešove v trestnej veci, a to z rozsudku zo dňa 30.04.2008 a uznesenia zo dňa 02.07.2010, ktorým došlo k zrušeniu zaistenia finančných prostriedkov na bankových účtoch...

Okresný súd v Poprade rozsudkom sp. zn. 17C 199/2011 zo dňa 14.05.2013 zamietol našu žalobu a Krajský súd v Prešove ako súd odvolací v konaní pod sp. zn. 6Co 127/2013 zo dňa 08.04.2014 potvrdil rozsudok prvostupňového súdu.

Naša obchodná spoločnosť namieta, že v konaní a rozhodnutí Krajského súdu v Prešove bolo prevzaté skutkové zistenie a právne hodnotenie z rozsudku prvostupňového súdu. Odvolací súd sa nezaoberal našimi tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

Odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil záverom o premlčaní uplatneného nároku a o nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu pre uplatnenie nároku na náhradu škody.

Z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že preskúmal napadnutý rozsudok v jeho napadnutej časti spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa zásad upravených v ustanovení §-u 212 Občianskeho súdneho poriadku a dospel k záveru, že

rozsudok je vo výroku správny. Za hlavný dôvod pre zamietnutie žaloby považuje premlčanie práva, a preto sa nezaoberá nevyhnutne s ostatnými okolnosťami prípadu.

Krajský súd opiera svoj právny názor o premlčaní nášho nároku tým, že keď dňa 18.11.2005 rozhodol rozsudkom v trestnej veci 2T 2/2003 mal sa žalobca o tomto rozhodnutí dozvedieť už v tento deň. Doteraz ani jeden zo súdov neprodukoval žiadny dôkaz o tom, že by našej obchodnej spoločnosti bol doručil uvedený rozsudok alebo že by nám iným spôsobom dal správu o tom, že došlo k takémuto súdnemu rozhodnutiu. Navyiac v ďalšom poukážeme aj na nesprávnosť aplikácie ustanovenia §-u 106 Občianskeho zákonníka z hľadiska behu premlčanej doby.

Podľa právneho názoru Krajského súdu v Prešove v konaní pod sp. zn. 6Co 127/2013 v čase, keď ešte len rozhodoval Krajský súd v Prešove v konaní pod sp. zn. 2T2/2003 a to svojím Uznesením zo dňa 02.07.2010 o zrušení zaistenia našich finančných prostriedkov, náš nárok na náhradu škody spôsobenou bezdôvodným zaistením našich finančných prostriedkov po dobu trvania skoro 10 rokov bol už dávno premlčaný, pretože podľa napadaného rozhodnutia súdu lehota nastala dňa 18.11.2005...

Namietame nesprávnosť právnych názorov Krajského súdu v Prešove vyjadrených v napadnutom rozhodnutí, a to najmä pokiaľ ide o aplikáciu všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka upravujúcich premlčanie práva na náhradu škody vo vzťahu k premlčaniu práva na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom. Totižto v tejto veci je možné aplikovať výlučne ustanovenia špeciálneho zákona o zodpovednosti za škodu, ktorý rovnako ako v prípade premlčania práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím stanovuje aj na uplatnenie škody z nesprávneho úradného postupu 10 ročnú objektívnu premlčaciu dobu...

Ďalej namietame, že odvolací súd nedostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie v časti svojho rozhodnutia o splnení troch podmienok pre objektívnu zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom...

Odvolací súd prevzal do svojho rozhodnutia i konštatovanie prvostupňového súdu, že žalovaný v druhom rade nebol pasívne legitimovaným účastníkom konania titulom náhrady škody, pretože žalobca neuplatnil u neho nárok na predbežné prejednanie nároku, a preto sa nemôže účinne domáhať uplatneného nároku na súde. Toto konštatovanie sa nezakladá

na pravde a nevieme z akého motívu toto tvrdenie Ministerstvo spravodlivosti SR predložilo súdu. Pripojene prekladáme list Ministerstva spravodlivosti SR zo dňa 30.09.2010 č. j. 33385/09-532/93, ktorým nám oznamuje, že prerokovalo podľa §-u 9 Zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym postupom a tejto žiadosti nevyhovuje. Toto zistenie by malo pasívnu legitimáciu Ministerstva spravodlivosti SR úplne zmeniť.

Odvolací súd uvádza v rozsudku ako ďalší dôvod pre zamietnutie žaloby nedostatok aktívnej legitimácie v konaní. Uznáva, že zmluvy o postúpení pohľadávok na účtoch v banke, ktoré boli príkazom prokurátora zaistené sú platné, avšak nevyvodzuje z nich našu oprávnenosť na disponovanie s nimi do dňa 30.03.2007, kedy boli uzavreté. Zmluvami o postúpení pohľadávok s postúpenými pohľadávkami prešli v zmysle ustanovenia §-u 524 Občianskeho zákonníka aj ich príslušenstva a všetky práva s nimi spojené. Teda nastal vlastnícky vzťah, ktorý je absolútny a jednoznačne oprávňuje našu spoločnosť aj na uplatňovanie náhrady škody súdnou cestou.

Odvolací súd ďalej konštatuje, že z vykonaného dokazovania nie je preukázaná oprávnenosť nároku a to i napriek tomu, že sa touto otázkou podrobne nezaoberal. Nezvyklý a snád i nedovolený spôsob hodnotenia oprávnenosti nároku uplatneného v žalobe značne znižuje zrozumiteľnosť a presvedčivosť rozsudku a spolu so vzniknutými vadami nasvedčuje na poškodzovanie našej spoločnosti. Rozporná aplikácia právnych predpisov v súdnom konaní narušuje niektoré aspekty právnej istoty, predovšetkým pocit, či presvedčenie, či v súdnej veci bolo aplikované právo a či našej spoločnosti bola poskytnutá dostatočná súdna ochrana a či boli rešpektované naše základné práva a slobody.

Odvolací súd neodôvodnil v čom vidí nedostatok príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a nesprávnym úradným postupom. Jedným z princípov spravodlivého súdneho konania ako ich garantuje článok 6, ods. 1 Dohovoru je i právo na náležité odôvodnenie rozhodnutia. Jeho obsahom je právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré preskúmateľným spôsobom jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Rozsudok Krajského súdu v Prešove v časti, v ktorej odôvodňuje zamietnutie našej žaloby v dôsledku nedostatku príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody

nesplňa požiadavky vyplývajúce z článku 6, ods. 1 Dohovoru ani z článku 46 ods. 1 Ústavy SR. Rozsudok Krajského súdu v Prešove je rozhodnutím, ktoré nie je z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné a máme za to, že týmto rozsudkom bolo porušené naše základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy SR.“

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo Interflug a. s. v likvidácii na súdnu ochranu podľa článku 46, ods. 1 a 3 Ústavy SR a právo na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6, ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co 127/2013 zo dňa 08.04.2014 porušené bolo.

2. Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co 127/2013 zo dňa 08.04.2014 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Prešove na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Prešove je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia sťažovateľa v sume, v akej budú vyčíslené, do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Krajský súd v Prešove je povinný zaplatiť sťažovateľovi primerané finančné zadostučinenie 50 000,- EUR do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu

Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí rozsah predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011, II. ÚS 27/2015).

Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej

lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 64/03, I. ÚS 188/03, II. ÚS 27/2015).

Zo sťažnosti a z jej petitu vyplýva, že sťažovateľka ňou namieta porušenie svojich základných práv podľa ústavy a práva podľa dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu, nie však zároveň aj uznesením najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu sp. zn. 8 Cdo 251/2014 z 22. januára 2015. Táto skutočnosť je v zhode s ustálenou judikatúrou ústavného súdu podstatná pre posúdenie otázky, či sťažnosť nebola podaná oneskorene.

Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, podľa ktorej lehota na prípadné podanie sťažnosti po rozhodnutí o dovolaní bude považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu (porovnaj k tomu aj rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 8. 11. 2007 vo veci Soffer proti Českej republike, sťažnosť č. 31419/04, alebo rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, a jeho body 51, 53, 54), teda napadnutému rozsudku krajského súdu.

Sťažovateľka však po odmietnutí jej dovolania najvyšším súdom podala sťažnosť proti rozsudku krajského súdu, ale zároveň nenapadla aj uznesenie dovolacieho súdu sp. zn. 8 Cdo 251/2014 z 22. januára 2015. Citovaná judikatúra týkajúca sa zachovania lehoty podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde preto nie je aplikovateľná. Ústavný súd totiž pri jej aplikácii musí vychádzať z obsahu a zmyslu ustanovení § 53 zákona o ústavnom súde v spojení so svojím subsidiárnym postavením pri ochrane základných práv a slobôd, ktoré vyplýva okrem iného z čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd v naznačených súvislostiach poukazuje na svoj už stabilizovaný právny názor, v zmysle ktorého pri posudzovaní otázky dodržania lehoty na podanie sťažnosti musí vychádzať z doslovného znenia zákona o ústavnom súde a z toho, že ak sťažovateľ uplatnil mimoriadny opravný prostriedok – dovolanie, spôsobilý zabezpečiť ochranu jeho práv, avšak najvyšší súd ho následne odmietol ako neprípustný, mal namietať vo svojej sťažnosti aj postup dovolacieho súdu, resp. jeho

rozhodnutie, čo však neurobil. Za splnenia uvedenej podmienky, aj keby došlo k situácii, že ústavný súd pochybenie v postupe a rozhodnutí dovolacieho súdu nezistí a porušenie práv sťažovateľa nevysloví, mohol by aj napriek tomu preskúmať súčasne rozhodnutie súdu odvolacieho súdu (II. ÚS 505/2014, obdobne pozri napr. tiež III. ÚS 34/2012, III. ÚS 543/2012, IV. ÚS 318/2013, II. ÚS 27/2015).

Ústavný súd zistil, že rozsudok okresného súdu sp. zn. 17 C 199/2011 zo 14. mája 2013 v spojení s napadnutým rozsudkom krajského súdu nadobudol právoplatnosť 9. júna 2014.

Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatoval, že vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľka nenapadla svojou sťažnosťou aj rozhodnutie dovolacieho súdu, sa lehota na podanie sťažnosti proti napadnutému rozsudku krajského súdu musí počítateľ odo dňa nadobudnutia jeho právoplatnosti. Za týchto okolností je celkom zjavné, že sťažovateľka podala svoju sťažnosť po uplynutí lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľky odmietol pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. septembra 2015